

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

з дидактичним забезпеченням до самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«МИТНІ ОПЕРАЦІЇ»

*(для студентів денної та заочної форм навчання
за спеціальністю 275 – Транспортні технології,
освітня програма «Транспортні технології (міський транспорт)»)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2021

Методичні рекомендації з дидактичним забезпеченням до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Митні операції» (для студентів денної та заочної форм навчання за спеціальністю 275 – Транспортні технології, освітня програма «Транспортні технології (міський транспорт)») / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : В. П. Левада, Н. А. Соколова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 25 с.

Укладачі : ст. викл. В. П. Левада,
асист. Н. А. Соколова

Рецензент

Н. У. Гюльєв, доктор технічних наук, професор кафедри транспортних систем і логістики Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою транспортних систем і логістики, протокол № 2 від 30.08.2019.

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Тематичний план до навчальної дисципліни.....	5
2 Рекомендації до організації	
самостійної роботи з дисципліни	9
2.1 Загальні рекомендації.....	9
2.2 Робота з дистанційним курсом.....	14
3 Система поточного та підсумкового контролю знань студентів.....	16
Список рекомендованих джерел.....	23

ВСТУП

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів розроблені відповідно до програми, робочої програми навчальної дисципліни і призначені для бакалаврів денної і заочної форм навчання за спеціальністю 275 – Транспортні технології освітньої програми «Транспортні технології (міський транспорт)».

Вивчення дисципліни «Митні операції» передбачає засвоєння навчального матеріалу у вільний час у формі самостійної навчальної роботи, призначеної формувати практичні навички опрацювання студентами різноманітних джерел, орієнтувати їх на інтенсивну роботу з нормативними актами, законами, постановами та іншими документами, що регламентують та обумовлюють митну справу в Україні, критичне осмислення здобутих знань та глибоке вивчення теоретичних і практичних аспектів митної справи.

Самостійна робота над засвоєнням навчального матеріалу з дисципліни може виконуватися в бібліотеці, навчальних кабінетах та лабораторіях, в домашніх умовах, з використанням дистанційного курсу з даної навчальної дисципліни. Раціональна організація самостійної роботи вимагає від студента умілого розподілу свого часу між аудиторною та позааудиторною роботою. Виконання завдань із самостійної роботи є обов'язковим для кожного студента.

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів включають: тематичний план навчальної дисципліни; загальні рекомендації до організації самостійної роботи з дисципліни; систему поточного та підсумкового контролю знань студентів; список рекомендованих джерел.

Заключною формою самостійної роботи є підготовка до поточних тестів. Вона базується на систематичному вивченні лекційного матеріалу, питань, розглянутих під час аудиторних практичних занять, а також проблемних питань, досліджених самостійно та вмінні логічно викладати їх сутність.

1 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Під час вивчення дисципліни «Митні операції» студент має ознайомитися з програмою навчальної дисципліни, з її структурою, формами та методами навчання, видами та методами контролю знань.

Тематичний план дисципліни «Митні операції» складається з трьох модулів, в кожному з яких розглядається по три теми:

Модуль 1 Митні операції

ЗМ 1.1 Загальна характеристика державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД).

ЗМ 1.2 Митні режими, що застосовуються при митному оформленні товарів і транспортних засобів.

ЗМ 1.3 Податки й збори при митному оформленні товарів і транспортних засобів.

Метою цієї дисципліни є формування знань та умінь, які дозволять проводити основні митні операції, розуміти їх суть та порядок здійснення.

Предметом вивчення є принципи роботи митних органів України, митний контроль та митне оформлення товарів і транспортних засобів.

Вивчення даної дисципліни спрямоване на підвищення рівня підготовки студентів і формування в них теоретичних та практичних навичок з митної справи України.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні заняття, індивідуальна (контрольна робота для заочної форми навчання) і самостійна робота студента. Тематичний план дисципліни з кількістю лекційних годин для студентів денної і заочної форм навчання наведений в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – План лекційного курсу з навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст	Обсяг у годинах	
		Денне навчання	Заочне навчання
1	2	3	4
Модуль 1 Митні операції			
<i>Змістовий модуль 1.1 Загальна характеристика державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД)</i>			
1	Митна служба України та її складові	2	1
2	Порядок митного контролю та митного оформлення товарів	2	1

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4
3	Суть митно-тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД	2	–
<i>Змістовий модуль 1.2 Митні режими, що застосовуються при митному оформленні товарів і транспортних засобів</i>			
4	Митні режими	2	1
5	Митні формальності при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа (ЄАД)	2	1
6	Класифікація товарів для цілей здійснення митного контролю та оформлення	2	–
<i>Змістовий модуль 1.3 Податки й збори при митному оформленні товарів і транспортних засобів</i>			
7	Визначення митної вартості імпортованих товарів	1	–
8	Визначення митної вартості товарів що експортуються за межі митної території України	1	1
9	Визначення податків і зборів при митному оформленні товарів і транспортних засобів	1	1
Разом		15	6

План практичних (семінарських) занять для студентів денної і заочної форм навчання з розподілом годин наведений у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – План практичних занять з навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст	Обсяг у годинах	
		Денне навчання	Заочне навчання
1	2	3	4
Модуль 1 Митні операції			
<i>Змістовий модуль 1.1 Загальна характеристика державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД)</i>			
1	Митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності	5	1
2	Особливості заповнення уніфікованої митної квитанції МД- 1	5	1

Продовження таблиці 1.2

1	2	3	4
<i>Змістовий модуль 1.2 Митні режими, що застосовуються при митному оформленні товарів і транспортних засобів</i>			
3	Особливості митних режимів	4	1
4	Митна декларація на бланку ЄАД та порядок її заповнення	6	1
<i>Змістовий модуль 1.3 Податки й збори при митному оформленні товарів і транспортних засобів</i>			
5	Порядок нарахування мита, акцизного збору, податку на додану вартість	5	1
6	Митне оформлення легкових автомобілів під час ввезення в Україну	5	1
Разом		30	6

Розподіл самостійної роботи за темами для студентів денної та заочної форми навчання наведений у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – План самостійної роботи за темами з розподілом годин

№ з/п	Зміст	Обсяг у годинах	
		Денне навчання	Заочне навчання
1	2	3	4
Модуль 1 Митні операції			
<i>Змістовий модуль 1.1 Загальна характеристика державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД)</i>			
1	Митна служба України та її складові	6	10
2	Порядок митного контролю та митного оформлення товарів	6	9
3	Суть митно-тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД	6	10
<i>Змістовий модуль 1.2 Митні режими, що застосовуються при митному оформленні товарів і транспортних засобів</i>			
4	Митні режими	10	10
5	Митні формальності при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа (ЄАД)	14	14
6	Класифікація товарів для цілей здійснення митного контролю та оформлення	6	10

Продовження таблиці 1.3

1	2	3	4
<i>Змістовий модуль 1.3 Податки й збори при митному оформленні товарів і транспортних засобів</i>			
7	Визначення митної вартості імпортованих товарів	8	8
8	Визначення митної вартості товарів що експортуються за межі митної території України	8	8
9	Визначення податків і зборів при митному оформленні товарів і транспортних засобів	11	14
10	Контрольна робота	–	15
Разом		75	108

2 РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Загальні рекомендації

Методика самостійного вивчення дисципліни «Митні операції» базується на виконанні таких етапів:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- робота над індивідуальним завданням у вигляді контрольної роботи (для заочної форми навчання);
- контрольна перевірка кожним студентом-слухачем якості особистих знань за питаннями, згідно з робочою програмою і віднесених для самостійного опрацювання та самоконтролю;
- підготовка до проміжного та підсумкового контролю знань.

Опрацювання лекційного матеріалу. У системі різних форм навчальної роботи у закладах вищої освіти особливе місце належить лекції, де викладач надає студентові основну інформацію, навчає розмірковувати, аналізувати, допомагає опанувати ключові знання, а також спрямовує самостійну роботу студента.

Зв'язок лекції і самостійної роботи студента розглядається в таких напрямках:

- лекція як головна початкова ланка, що визначає зміст та обсяг самостійної роботи студента;
- методичні прийоми читання лекцій, що активізують самостійну роботу студентів;
- самостійна робота, яка сприяє поглибленому засвоєнню теми на базі прослуханої лекції.

Перший етап самостійної роботи починається з процесу слухання і конспектування основного матеріалу лекції. Правильно складений конспект лекції – найефективніший засіб стимулювання подальшої самостійної роботи студентів. Студент повинен чітко усвідомити, що конспект – це короткий тезисний запис головних положень навчального матеріалу. Складання та вивчення конспекту – перший етап самостійної роботи студента над вивченням теми чи розділу. Конспект допомагає в раціональній підготовці до практичних занять, заліку, у визначенні напрямку і обсягу подальшої роботи з літературними та інтернет-джерелами.

Під час підготовки до лекції студент повинен опрацювати матеріал попередньої лекції за допомогою підручників та інших джерел. На лекціях висвітлюються лише основні теоретичні положення та найбільш актуальні

проблеми, тому більшість питань виноситься на самостійне опрацювання.

Підготовка до практичних занять. Підготовка до практичних занять розпочинається з опрацювання лекційного матеріалу. Студент, користуючись матеріалами, представленими у дистанційному курсі з дисципліни, повинен самостійно ознайомитися з відповідним розділом робочої програми, підготувати відповіді на контрольні питання, які подані в програмі у визначеній послідовності згідно з логікою засвоєння навчального матеріалу.

Практичні заняття збагачують і закріплюють теоретичні знання студентів, розвиваючи їх творчу активність, допомагають у набутті практичних навичок роботи за предметом навчальної дисципліни.

У процесі підготовки до практичних занять самостійна робота студентів – обов'язкова частина навчальної роботи, без якої успішне і якісне засвоєння навчального матеріалу неможливе. Це свідчить про необхідність керування самостійною роботою студентів з боку викладача завдяки проведенню цілеспрямованих організаційних і контрольних заходів.

Відповідно до навчального плану з кожної теми курсу проводяться практичні заняття. Щороку викладачі уточнюють тематичний план проведення семінарських і практичних занять та ознайомлюють з ним студентів на першому занятті.

Викладач у вступній лекції рекомендує студентам основні і додаткові джерела, а також методичні рекомендації до самостійної роботи та до організації практичних занять з дисципліни. У методичних рекомендаціях з кожної теми наведено перелік питань для теоретичної підготовки до заняття.

У випадку, коли студент не може самостійно розібратися в якомусь питанні, він може отримати консультацію у викладача (згідно з графіком консультацій викладачами кафедри транспортних систем і логістики, а також за допомогою засобів дистанційного навчання – форум «Допомога» в дистанційному курсі, команда з дисципліни в Microsoft Teams, група з проведення консультацій в Telegram, Skype).

Робота над індивідуальним завданням. Виконання індивідуального завдання винесено на самостійне опрацювання студентами. В межах дисципліни «Митні операції» виконується контрольна робота (для заочної форми навчання), мета якої – закріплення теоретичного матеріалу щодо оформлення митних документів, проведення розрахунків мита, митних зборів та ін. Вимоги до виконання та оформлення контрольної роботи наведені в методичних вказівках.

Перелік питань для самостійного опрацювання за змістовими модулями та темами, контрольні запитання для самодіагностики та перелік рекомендованих джерел наведені в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Перелік питань для самостійного опрацювання

Назва теми	Питання для самостійного опрацювання (за ЗМ та темами)	Контрольні запитання для самодіагностики	Рекомендовані джерела
1	2	3	4
Модуль 1 Митні операції			
<i>Змістовий модуль 1 Загальна характеристика державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД)</i>			
Тема 1 Митна служба України та її складові	1 Основні функції Державної фіскальної служби України (ДФС). 2 Спеціалізовані митні органи, їх особливості. 3 Особливості митниць	1 У чому полягають основні функції Державної фіскальної служби України? 2 З якою метою організовують спеціалізовані митні органи? 3 Які функції виконують спеціалізовані митні органи? 4 У чому полягають особливості митниць?	1, 2, 12, 16 (17)*
Тема 2 Порядок митного контролю та митного оформлення товарів	1 Загальні принципи здійснення митного контролю. 2 Вибірковість митного контролю. 3 Зони митного контролю: призначення, порядок їх створення, розташування. 4 Товари, які заборонено до ввезення/вивезення з України	1 У чому полягають принципи здійснення митного контролю? 2 З чим пов'язана вибірковість митного контролю? 3 Що таке зона митного контролю? 4 Які відомості вказує декларант в митній декларації для громадян? 5 Які товари заборонено до ввезення/вивезення з України?	2, 3, 4, 12, 13, 16 (17)*
Тема 3 Суть митно-тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД	1 Етапи розвитку митно-тарифного регулювання в Україні. 2 Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності та їх компетенція	1 Кількість етапів розвитку митно-тарифного регулювання в Україні, їх особливості. 2 Назвати органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, вказати їх компетенції	2, 5, 6, 7, 12, 16 (17)*

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4
Змістовий модуль 2 Митні режими, що застосовуються при митному оформленні товарів і транспортних засобів			
Тема 4 Митні режими	1 Види митних режимів. 2 Митні статуси товарів, що поміщуються у певний митний режим. 3 Умови поміщення товарів у певний митний режим. 4 Процедури завершення митних режимів	1 Які умови поміщення товарів у митні режими експорту, реекспорту? 2 Які умови поміщення товарів у інші митні експорту, реекспорту? 3 Що таке митний статус товару? 4 Які статуси набувають товари, поміщені у певний митний режим? 5 Яким чином завершуються митні режими?	2,3, 5–7, 12, 13, 16, 17*
Тема 5 Митні формальності при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа (ЄАД)	1 Порядок заповнення митної декларації на бланку ЄАД при різних митних режимах. 2 Тимчасова, періодична, неповна митна декларація. 3 Порядок заповнення митної декларації на бланку ЄАД під час митного оформлення запасів, призначених для споживання. 4 Порядок заповнення митної декларації на бланку ЄАД під час митного оформлення автотранспортних засобів, що здійснюють міжнародні перевезення. 5 Порядок заповнення митної декларації на бланку ЄАД під час митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами	1 У чому полягають особливості заповнення ЄАД при різних митних режимах? 2 У яких випадках заповнюють тимчасову, періодичну та неповну митну декларацію? 3 Яким чином заповнюється митна декларація на бланку ЄАД під час митного оформлення автотранспортних засобів, що здійснюють міжнародні перевезення? 4 Особливості заповнення митної декларації на бланку ЄАД під час митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами. 5 Особливості заповнення митної декларації на бланку ЄАД під час митного оформлення запасів, призначених для споживання	2, 5–7, 11, 12, 14, 15, 16, 17*
Тема 6 Класифікація товарів для цілей здійснення митного контролю та оформлення	1 Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), принцип систематизації. 2 Правила класифікації товару	1 Які групи товарів за УКТ ЗЕД бувають? 2 Які відомості про товари вказуються у класифікаторі? 3 Скільки груп товарів в УКТЗЕД? 4 З якою метою проводиться класифікація товарів?	2, 9, 12, 16, 17*

Закінчення таблиці 2.1

1	2	3	4
Змістовий модуль 3 Податки й збори при митному оформленні товарів і транспортних засобів			
Тема 7 Визначення митної вартості імпортованих товарів	1 Цілі використання відомостей про митну вартість товарів. 2 Методи визначення митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України. 3 Заявлення митної вартості товарів. 4 Декларація митної вартості. 5 Контроль правильності визначення митної вартості товарів. 6 Методи визначення митної вартості імпортованих товарів	1 З якою метою використовують відомості про митну вартість товарів? 2 З якою метою заповнюється Декларація митної вартості? 3 Особливості методів визначення митної вартості. 4 Які методи визначення митної вартості є основними, які – другорядними?	2, 3, 5–8, 12, 16, 17*
Тема 8 Визначення митної вартості товарів що експортуються за межі митної території України	1 Порядок визначення митної вартості товарів, що вивозяться за межі митної території України. 2 Основа для розрахунку митної вартості, яка визначається при вивезенні товарів за межі митної території України	1 Що являється основою для розрахунку митної вартості, яка визначається при вивезенні товарів за межі митної території України? 2 В яких випадках ціна угоди не являється основою для розрахунку митної вартості товарів, що вивозяться (експортуються) за межі митної території України?	1- 3, 5-8, 12, 16, 17*
Тема 9 Визначення податків і зборів при митному оформленні товарів і транспортних засобів	1 Особливі види мита. 2 Платники податку та об'єкти, що обкладаються митом . 3 Ставки мита. 4 Тарифні пільги (тарифні преференції) та звільнення від оподаткування. 5 Ставки акцизного збору. 6 Особливості митних зборів	1 Які товари обкладаються акцизним збором? 2 У яких одиницях виміру можуть бути ставки акцизних зборів? 3 Особливості оподаткування товарів в залежності від митного режиму. 4 Які платні послуги надаються митними органами? 5 Якими нормативними документами регламентуються ставки акцизних зборів, мита, митних зборів?	1, 2, 5-8, 10, 12, 13, 16, 17*

* Джерело вказано для заочної форми навчання

2.2 Робота з дистанційним курсом

Для забезпечення постійного доступу студентів до теоретичних та практичних матеріалів з дисциплін та для проведення навчання в дистанційній формі в нашому університеті функціонує Центр технологій дистанційного навчання Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова.

Дистанційні курси, розміщені на сайті, дозволяють студентам ознайомлюватися та вивчати матеріали з дисципліни у будь-який зручний для них час, виконувати та захищати практичні завдання, контрольні роботи, консультиватися з викладачами, обговорювати питання, пов'язані з дисципліною, як з викладачами, так і з слухачами курсу, виконувати тести або контрольні роботи, складати тести з проміжного контролю, заліки та іспити.

Для дисципліни «Митні операції» розроблено дистанційні курси:

– для студентів денної форми навчання:

<https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=223>;

– для студентів заочної форми навчання:

<https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=253>.

Для початку роботи в дистанційному курсі необхідно ввести кодове слово (пароль), яке викладач надає студентам на першому занятті.

Вступна частина дистанційного курсу містить:

1) форуми новин та «Допомога»;

2) загальну інформацію щодо дисципліни: календарний план, програму дисципліни, конспект лекцій, методичні рекомендації до виконання практичних робіт та самостійної роботи, критерії оцінки знань, розподіл балів та годин;

3) список рекомендованої літератури, посилання на сайти, портали, документи, пов'язані з роботою митної служби України.

Форум новин призначений для головних новин, оголошень та повідомлень курсу, які публікують викладачі (інформація щодо захисту практичних робіт, проведення тестувань та ін.);

Форум «Допомога» призначений для вирішення питань та труднощів, що виникають в процесі вивчення курсу. За допомогою можна звернутися як до викладача, так і до слухачів курсу.

Дистанційні курси «Митні операції» складаються з трьох змістових модулів. Кожен змістовий модуль містить теоретичний матеріал (тексти лекції), завдання для отримання практичних навичок (практичні роботи), форму для відправлення звітів з практичних робіт та завдання для самостійного опрацювання (нормативні документи, посилання на сайти, відеоматеріали, презентації за темами лекцій та практичних робіт).

Вивчення матеріалів курсу доречно проводити послідовно, виконуючи всі завдання. Після вивчення кожної теми запропоновані контрольні питання для самоперевірки та підготовки до поточного та підсумкового контролю.

Для **відправки відповіді на завдання або звіту з практичних робіт** необхідно використовувати передбачене прикріплення відповідей у вигляді файлів безпосередньо в елементі курсу (у вигляді одного чи декількох файлів у форматі *.doc(x)). На сайті існують обмеження: максимальний розмір файлу 10 Мб. Відправка звіту передбачає декілька спроб – після перевірки викладачем звіт може бути відправлений на доробку з урахуванням зауважень. Кожна практична робота оцінюється в балах згідно з робочою програмою навчальної дисципліни.

Поточний контроль за змістовими модулями здійснюється у формі тесту (денна форма навчання) або контрольної роботи (заочна форма навчання).

Тести можуть проводитися в аудиторіях університету, обладнаних персональними комп'ютерами, або позааудиторно. Тести складаються з 20–30 питань; набір питань за допомогою програмних можливостей Moodle формується випадковим чином та індивідуально для кожного слухача курсу. Тест має обмеження за часом і може містити одну або декілька спроб.

Контрольні роботи містить п'ять випадково сформованих питань індивідуально для кожного слухача курсу.

Індивідуальне завдання (для заочної форми навчання) – виконання, відправка файлів та захист контрольної роботи. Відправка файлів передбачає декілька спроб – після перевірки викладачем контрольна робота може бути відправлена на доробку з урахуванням зауважень.

Контрольна робота оцінюється в балах згідно з робочою програмою навчальної дисципліни.

Залікова оцінка з дисципліни складається з суми балів, отриманих за три змістові модулі (максимально можлива кількість – 70) та балів, отриманих під час складання заліку (максимально можлива кількість балів – 30). Залік здійснюється у формі тесту, який складається з 30 питань і має обмеження за часом – 45 хвилин.

У **Журналі оцінок** студенти можуть переглянути свої оцінки за кожен вид робіт.

У разі **виникнення питань щодо вивчення дисципліни** можна звернутися до викладача за допомогою форумів, обміну електронними повідомленнями або відправити листа через особисту картку.

3 СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять.

Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитись в наступних формах:

- оцінювання роботи студента під час практичних занять;
- складання проміжного контролю знань за змістовими модулями (тестування або поточна контрольна робота);
- оцінювання виконання та захисту індивідуального завдання – контрольна робота (для заочної форми навчання).

Структура засобів контролю з дисципліни «Митні операції» наведена в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Структура засобів контролю з навчальної дисципліни

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
МОДУЛЬ 1 Митні операції		
<i>ЗМ 1.1 Загальна характеристика державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) Тестування або поточна контрольна робота</i>	20	20
<i>ЗМ 1.2 Митні режими, що застосовуються при митному оформленні товарів і транспортних засобів Тестування або поточна контрольна робота</i>	30	20
<i>ЗМ 1.3 Податки й збори при митному оформленні товарів і транспортних засобів Тестування або поточна контрольна робота</i>	20	20
Захист контрольної роботи	–	10
Підсумковий контроль (диф залік)	30	30
Всього за Модулем 1	100	100

Поточне оцінювання знань студентів здійснюють під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єкти поточного контролю:

- 1) активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- 2) складання проміжного контролю зі змістових модулів;

3) виконання індивідуального завдання – контрольна робота (для заочної форми навчання).

Оцінювання проводиться за 4-бальною шкалою за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;

3) ознайомлення з рекомендованими джерелами, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, та на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінка «відмінно» ставиться за умови відповідності виконаного завдання студентом або його усної відповіді до усіх п'яти зазначених критеріїв.

Оцінювання виконання та захисту індивідуального завдання (контрольна робота – для заочної форми навчання) наведені в таблиці 3.2.

Таблиця 3 2 – Критерії оцінювання виконання та захисту індивідуального завдання (контрольна робота – для заочної форми навчання)

№ з/п	Критерій оцінювання	Розподіл балів, %
1	Самостійність виконання	1
2	Повнота розкриття теми	2
3	Логічність та послідовність викладення матеріалу	1
4	Ступінь креативності в підході до виконання завдання	1
5	Використання статистичної інформації, додаткових літературних джерел, ресурсів мережі Internet	2
6	Якість оформлення	1
7	Захист	2
Всього		10

При оцінюванні увагу приділяють також своєчасності подання виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу).

Денна форма навчання

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного змістового модуля та вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді тестування.

Відповідно до програми навчальної дисципліни «Митні операції» тестування проводиться на останньому практичному занятті з кожного змістового модулю.

Поточне тестування зі змістових модулів 1, 2 і 3 складається з 20, 30, 25 питань, відповідно; максимально можлива кількість балів – 10, 15, 10. Тестове завдання містить запитання одиничного рівня складності. Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються наступні критерії оцінювання (табл. 3.3, 3.4).

Таблиця 3.3 – Шкала перерахунку оцінок результатів поточного тестування зі змістових модулів, яке містить 20 питань

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	Кількість набраних балів
ВІДМІННО	<i>Відмінно</i> – відмінне виконання лише з незначними помилками	<i>A</i>	10–9
ДОБРЕ	<i>Дуже добре</i> – вище середнього рівня з кількома помилками	<i>B</i>	8,5–7,5
	<i>Добре</i> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	<i>C</i>	7–6
ЗАДОВІЛЬНО	<i>Задовільно</i> – непогано, але зі значною кількістю недоліків	<i>D</i>	5,5–4,5
	<i>Достатньо</i> – виконання задовольняє мінімальні критерії	<i>E</i>	4–3
НЕЗАДОВІЛЬНО	<i>Незадовільно</i> – потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	<i>FX</i>	2,5–1,5
	<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	<i>F</i>	1–0

Таблиця 3.4 – Шкала перерахунку оцінок результатів поточного тестування зі змістових модулів, яке містить 30 питань

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	Кількість набраних балів
ВІДМІННО	<i>Відмінно</i> – відмінне виконання лише з незначними помилками	A	15–14
ДОБРЕ	<i>Дуже добре</i> – вище середнього рівня з кількома помилками	B	13–12
	<i>Добре</i> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	11–10
ЗАДОВІЛЬНО	<i>Задовільно</i> – непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	9–8
	<i>Достатньо</i> – виконання задовольняє мінімальні критерії	E	7–6
НЕЗАДОВІЛЬНО	<i>Незадовільно</i> – потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	FX	5–4
	<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F	3–0

Підсумковий контроль – у формі диференційного заліку.

Загальна тривалість заліку 1 година. До складання заліку допускаються студенти, що мають задовільну кількість балів (більше половини) з основних навчальних елементів змістових модулів. Залік відбувається у формі тесту, який складається з 30 питань та має обмеження за часом – 45 хвилин. Одна вірна відповідь на кожне запитання – 1 бал (максимальна кількість балів – 30). Тестове завдання містить запитання одиничного рівня складності і формується індивідуально для кожного слухача курсу (за допомогою програмних можливостей Moodle).

Тестування може відбуватися в аудиторіях університету, обладнаних персональними комп'ютерами, або позааудиторно.

Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються наступні критерії оцінювання (табл. 3.5).

Таблиця 3.5 – Шкала перерахунку оцінок результатів залікового тестування, яке містить 30 питань

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	Кількість набраних балів
ВІДМІННО	<i>Відмінно</i> – відмінне виконання лише з незначними помилками	A	30–27
ДОБРЕ	<i>Дуже добре</i> – вище середнього рівня з кількома помилками	B	26–24
	<i>Добре</i> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	23–21
ЗАДОВІЛЬНО	<i>Задовільно</i> – непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	20–18
	<i>Достатньо</i> – виконання задовольняє мінімальні критерії	E	17–16
НЕЗАДОВІЛЬНО	<i>Незадовільно</i> – потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	FX	15–11
	<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F	10–0

Заочна форма навчання

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного змістового модуля та вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді написання контрольної роботи.

Відповідно до програми навчальної дисципліни «Митні операції» написання контрольної роботи проводиться на останньому практичному занятті з кожного змістового модуля. Поточна контрольна робота зі змістових модулів 1, 2 і 3 складається з п'яти питань. Одна вірна відповідь на кожне запитання дорівнює 2 балам (максимальна кількість балів – 10). Для оцінювання рівня відповідей студентів з контрольних робіт використовуються наступні критерії оцінювання (табл. 3.6).

Таблиця 3.6 – Шкала перерахунку оцінок результатів поточних контрольних робіт зі змістових модулів, які містять 5 питань

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	Кількість набраних балів
ВІДМІННО	<i>Відмінно</i> – відмінне виконання лише з незначними помилками	<i>A</i>	10–9
ДОБРЕ	<i>Дуже добре</i> – вище середнього рівня з кількома помилками	<i>B</i>	8,5–7,5
	<i>Добре</i> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	<i>C</i>	7–6
ЗАДОВІЛЬНО	<i>Задовільно</i> – непогано, але зі значною кількістю недоліків	<i>D</i>	5,5–4,5
	<i>Достатньо</i> – виконання задовольняє мінімальні критерії	<i>E</i>	4–3
НЕЗАДОВІЛЬНО	<i>Незадовільно</i> – потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	<i>FX</i>	2,5–1,5
	<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	<i>F</i>	1–0

Підсумковий контроль – у формі диференційного заліку.

До складання заліку допускаються студенти, що мають задовільну кількість балів (більше половини) з основних навчальних елементів змістових модулів, написання та захисту індивідуального завдання (КР). Залік відбувається у формі тесту, який складається з 30 питань. Одна вірна відповідь на кожне запитання – 1 бал (максимальна кількість балів – 30). Тестове завдання містить запитання одиничного рівня складності. Тестування може відбуватися в аудиторіях університету, обладнаних персональними комп'ютерами, або позааудиторно.

Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються наступні критерії оцінювання (табл. 3.5).

У відповідності з набраними студентом балами оцінка знання матеріалу з дисципліни проводиться за 4-бальною системою та перераховується в систему оцінювання за шкалою ECTS згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів (табл. 3.7).

Таблиця 3.7 – Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
Внутрішній рейтинг ЗВО, %	100–90	89–74		73–60		59–0	
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 <i>відмінно</i> A	4 <i>добре</i> B, C		3 <i>задовільно</i> D, E		2 <i>незадовільно</i> FX, F	
Внутрішній рейтинг ЗВО у системі ECTS, %	100–90	89–82	81–74	73–64	63–60	59–35	34–0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	<i>відмінно</i> A	<i>дуже добре</i> B	<i>добре</i> C	<i>задовільно</i> D	<i>достатньо</i> E	<i>незадовільно*</i> FX*	<i>незадовільно</i> F**
ECTS, % студентів	A 10	B 25	C 30	D 25	E 10	FX*	F**
							<i>не враховується</i>
* З можливістю повторного складання.							
** З обов'язковим повторним курсом.							

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державна митна служба України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://customs.gov.ua/>
2. Митний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змінами). – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>, вільний. – (дата звернення : 30.03.2020.). – Назва з екрана.
3. Дудчак В. І. Митна справа : навч. посібник / В. І. Дудчак, О. В. Мартинюк. – Київ : КНЕУ, 2002. – 310 с.
4. Порядок заповнення митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 614. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1014-12#Text>, вільний. – (дата звернення : 10.04.2020.). – Назва з екрана.
5. Основы таможенного дела в Украине : учеб. пособие / под ред. Н. К. Каленского. – Киев : Знання, КОО, 2003. – 493 с.
6. Науменко В. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні / В. П. Науменко, П. В. Пашко, В. А. Руссков. – 2-ге вид – Київ : Знання, 2006. – 394 с.
7. Гребельник О. П. Основи митної справи : навч посібник / О. П. Гребельник. – Київ : Центр навчальної літератури, 2003. – 600 с.
8. Дубініна А. А. Основи митної справи : навч посібник / А. А. Дубініна, С. В. Сорокіна. – Київ : Професіонал, 2004. – 360 с.
9. Митний тариф України (групи 01-49) [Електронний ресурс] : Додаток до Закону України «Про Митний тариф України» від 04.06.2020 № 674-IX. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674a-20#n1158>, вільний. – (дата звернення : 29.03.2020.). – Назва з екрана.
10. Податковий кодекс України, розділ VI Акцизний податок [Електронний ресурс] : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами). – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/conv#n5400>, вільний. – (дата звернення : 10.04.2020.). – Назва з екрана.

11. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 (зі змінами). – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>, вільний. – (дата звернення : 07.04.2020.). – Назва з екрана.

12. Вакуленко К. Є. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Митні операції» (для студентів денної і заочної форм навчання за спеціальністю 275 – Транспортні технології (за видами) освітньої програми «Транспортні технології (міський транспорт)») / К. Є. Вакуленко, В. П. Левада, Н. А. Соколова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 99 с.

13. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Митні операції» (для студентів денної і заочної форм навчання за спеціальністю 275 – Транспортні технології освітньої програми «Транспортні технології (міський транспорт)») / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. К. Є. Вакуленко, В. П. Левада, Н. А. Соколова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 54 с.

14. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету міністрів України від 01.05.2012 № 450 (зі змінами). – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF>, вільний. – (дата звернення : 29.03.2020.). – Назва з екрана.

15. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 (зі змінами). – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12#Text>, вільний. – (дата звернення : 29.07.2020.). – Назва з екрана.

16. Навчальний дистанційний курс «Митні операції (для студентів денної форми навчання спеціальності 275 – Транспортні технології (за видами) освітньої програми «Транспортні технології (міський транспорт)»)», 2020 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=223>

17. Навчальний дистанційний курс «Митні операції (для студентів заочної форми навчання спеціальності 275 – Транспортні технології (за видами) освітньої програми «Транспортні технології (міський транспорт)»)», 2020 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=253>

Виробничо-практичне видання

Методичні рекомендації

з дидактичним забезпеченням до самостійної роботи
із навчальної дисципліни

«МИТНІ ОПЕРАЦІЇ»

*(для студентів денної та заочної форм навчання
за спеціальністю 275 – Транспортні технології,
освітня програма «Транспортні технології (міський транспорт)»)*

Укладачі: **ЛЕВАДА** Валерій Павлович,
СОКОЛОВА Надія Анатоліївна

Відповідальний за випуск *Т. В. Луценко*

За авторською редакцією

Комп'ютерний набір і верстання *Н. А. Соколова*

План 2020, поз. 186 М.

Підп. до друку 23.09. 2020.   Формат 60 × 84/16.

Друк на ризографі.   Ум. друк. арк. 1,5.

Тираж 50 пр.   Зам. № .

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О М Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.

Електронна адреса: rektorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017.